

Geactualiseerde Herindelingsscan

Noordwest- Fryslân

22 januari 2014.

De provincie Fryslân en het Ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) hebben op verzoek van de gemeenten Franekeradeel, Harlingen, het Bildt en Menameradiel een herindelingsscan uitgevoerd. Op 19 maart 2013 is deze "Herindelingsscan Noordwest-Fryslân 2012/2013" opgeleverd. Deze scan geeft een beeld van de financiële positie van een nieuw te vormen gemeente Noordwest-Fryslân en verschaft belangrijke financiële informatie over de effecten van een eventuele herindeling samengesteld uit de bovengenoemde 4 gemeenten.

Aangezien de scan op korte termijn gerealiseerd moest worden was het niet mogelijk om alle cijfers voor 2013 mee te nemen. Voor een aantal onderdelen, waaronder de ontwikkeling van de financiële positie, was dit wel mogelijk, maar met betrekking tot de cijfers die gegenereerd moesten worden van het Centraal Bureau van de Statistiek (CBS) was dit niet het geval en zijn de cijferanalyses gebaseerd op de begrotingen 2012. Daarnaast heeft de gemeenteraad van Harlingen op 2 juli 2013 in grote meerderheid besloten om in de toekomst als zelfstandige gemeente verder te willen gaan.

Om inzicht te krijgen in deze veranderde omstandigheden is het Ministerie van BZK gevraagd om de cijfers van het CBS aan te passen aan de begroting 2013 en deze te betrekken op de drie overgebleven gemeenten Franekeradeel, het Bildt en Menameradiel. Zoals hiervoor is aangegeven zijn de ontwikkelingen van de financiële positie in de herindelingsscan voor het jaar 2013 meegenomen. Deze cijfers zijn nog steeds actueel met uitzondering van de jaarrekening 2012. Inmiddels zijn de jaarrekeningen 2012 vastgesteld. De saldi van deze jaarrekeningen en de hieruit voortvloeiende ontwikkelingen van de reserves en voorzieningen worden in deze actualisatie meegenomen. Daarnaast worden de belangrijkste veranderingen belicht, te weten:

- De structuurkenmerken van de bestaande gemeenten en de fictieve gemeente
- De mutatie algemene uitkering bij de nieuw te vormen gemeente
- Formatieplaatsen en loonsom voor de huidige gemeenten en de nieuw te vormen gemeente
- De berekening van de tijdelijke verdeelmaatstaf herindeling
- Lokale lasten

Onderstaand volgt een analyse op basis van enerzijds het uitgangspunt van een nieuwe te vormen gemeente in Noordwest-Fryslân bestaand uit Franekeradeel, het Bildt en Menameradiel, en anderzijds de beschikbare actuele gegevens die relevant zijn voor een accuraat inzicht in de financiële positie van een dergelijke nieuw te vormen gemeente. Deze analyse dient gezien te worden als geactualiseerde aanvulling op de herindelingsscan van 13 maart 2013.

De herziening van de rekeningssaldi (blz. 62,63,64) en de aanpassing reserves en voorzieningen (blz. 147 en 148).

Franekeradeel

Uitkomsten jaarrekeningen 2009- 2012

(x 1000)

Jaar	Voor bestemming	Na bestemming
2009	-/- 913	1.556
2010	-/-7.159	1.266
2011	-/- 1.828	403
2012	3.626	825

Reserves	31-12-2008	31-12-2009	31-12-2010	31-12-2011	31-12-2012
Algemene reserve	11.290.056	14.263.039	11.568.256	11.337.952	11.175.592
Dekkingsreserve	3.329.928	3.657.313	3.382.672	3.079.864	2.771.385
Overige bestemmingsreserves	<u>15.718.494</u>	<u>12.602.469</u>	<u>8.703.112</u>	<u>8.271.258</u>	<u>11.946.113</u>
Bestemmingsreserve	19.048.422	16.259.782	12.085.784	11.351.122	14.717.498
Verplichtingen, verliezen en risico's	266.419	297.377	542.435	474.003	445.465
Egalisatievoorzieningen	2.561.135	4.152.094	4.398.376	8.775.703	9.166.257
Middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	<u>66.639</u>	<u>65.026</u>	<u>62.928</u>	<u>63.881</u>	<u>62.833</u>
Voorzieningen	2.894.193	4.514.497	5.003.739	9.313.587	9.674.555
Totaal	33.232.671	35.037.318	28.657.779	32.002.661	35.567.645

Conclusie:

De reserve positie is in 2013 verbeterd. Opgemerkt wordt dat de bestemmingsreserves en de voorzieningen toegenomen zijn. Deze middelen zijn als bestemmingsreserve gereserveerd voor uitvoering van beleid.

het Bildt

Uitkomsten jaarrekeningen 2009- 2012

(x 1000)

Jaar	Voor bestemming	Na bestemming
2009	587	747
2010	1.052	697
2011	440	426
2012	41	582

Reserves	31-12-2008	31-12-2009	31-12-2010	31-12-2011	31-12-2012
Algemene reserve	6.011.938	6.422.396	7.369.171	4.686.895	3.188.361
Dekkingsreserve	1.123.212	863.862	687.569	730.597	698.367
Overige bestemmingsreserves	2.265.025	2.229.318	2.560.978	5.912.145	7.328.631
Bestemmingsreserve	3.388.237	3.093.180	3.248.547	6.642.742	8.001.326
Verplichtingen, verliezen en risico's	1.594.811	1.357.083	1.122.542	1.236.828	1.132.810
Egalisatievoorzieningen	1.974.617	2.252.835	2.421.991	2.885.464	2.985.230
Middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	381.117	73.350	109.693	177.928	0
Voorzieningen	3.950.545	3.683.268	3.654.226	4.300.220	4.118.040
Totaal	13.350.720	13.198.844	14.271.944	15.629.857	15.307.727

Conclusie:

De reservepositie vertoont een stabiel beeld, waarbij sprake is van een daling van de vrije beschikbare algemene reserve en een stijging van de bestemmingsreserves die beschikbaar zijn voor specifieke bestedingsdoelen.

Menameradiel

Uitkomsten jaarrekeningen 2009- 2012

(x 1000)

Jaar	Voor bestemming	Na bestemming
2009	1.215	1.592
2010	-/- 989	512
2011	673	1.517
2012	1.902	2.123

Reserves	31-12-2008	31-12-2009	31-12-2010	31-12-2011	31-12-2012
Algemene reserve	4.821.706	4.821.767	5.614.006	5.610.404	7.742.623
Dekkingsreserve	450.791	991.759	963.066	935.400	1.426.290
Overige bestemmingsreserves	2.317.996	2.017.277	1.344.293	1.043.015	2.279.360
Bestemmingsreserve	2.768.787	3.009.036	2.307.359	1.978.415	3.705.650
Verplichtingen, verliezen en risico's	4.326.546	3.844.509	4.367.089	4.026.515	1.903.005
Egalisatievoorzieningen					
Middelen van derden waarvan de Bestemming gebonden is					
Voorzieningen	4.326.546	3.844.509	4.367.089	4.026.515	1.903.005
Totaal	11.917.039	11.675.312	12.288.312	11.615.334	13.351.278

Conclusie:

De reservepositie is in 2013 verbeterd; zowel de algemene als de bestemmingsreserves zijn toegenomen (€ 2,1 respectievelijk € 1,7 miljoen) onder een gelijke daling van de voorzieningen € 2,1 miljoen). Boekhoudkundig zijn een tweetal voorzieningen omgezet in een bestemmingsreserve.

Structuurkenmerken van de bestaande gemeenten en de fictieve gemeente, gegevens 2013
(blz. 26)

Aantal inwoners	20.512	10.798	13.773	45.083
Onroerende zaak belastingen				
Waarde woningen (x € 1 mln.)	1.465	666	985	3.116
Waarde niet-woningen (x € 1 mln.)	350	142	144	636
Waarde totaal (x € 1 mln.)	1.815	808	1.129	3.752
Aandeel woningen in waarde totaal	81%	82%	87%	83%
Waarde totaal per inwoner (x € 1)	88.469	74.816	81.996	83.221
volumina sociale structuur per 1000 inwoners				
Huishoudens met een laag inkomen	160	149	114	144
Bijstandontvangers	19	19	11	17
Uitkeringsontvangers	79	68	51	68
Minderheden	12	10	5	10
volumina bevolkingsopbouw per 1000 inwoners				
Inwoners < 20 jaar	239	253	252	246
Inwoners > 64 jaar	178	169	167	172
Inwoners 75 - 85 jaar	51	53	50	51
volumina centrumfunctie per 1000 inwoners				
Lokaal klantenpotentieel	979	858	775	887
Regionaal klantenpotentieel	748	227	118	440
volumina bebouwingsstructuur				
Oppervlakte land	10.259	9.235	6.883	26.377
Oppervlakte bebouwd kom	125	59	73	256
Oppervlakte bebouwd niet-kom	67	44	42	154
Oppervlakte bebouwd totaal	191	103	115	409
Woonruimten	9.692	4.762	5.927	20.381
Omgevingsadressendichtheid	6.213	1.333	1.583	9.110
Kemen	11	9	10	30
Bedrijfsvestigingen	1.245	635	775	2.655
volumina Leerlingen				
Leerlingen speciaal onderwijs	468	0	0	468
Leerlingen voortgezet onderwijs	941	593	0	1.534

De structuurkenmerken zijn van belang voor de toedeling van middelen uit het gemeentefonds.

Het wegvallen van de gemeente Harlingen heeft de volgende effecten bij vergelijking van de structuurkenmerken van Noordwest-Fryslân met de variant Franekeradeel-Het Bildt-Menameradiel:

- Het aantal inwoners en woonruimten in de nieuwe herindelingsvariant neem af met circa 15.900 respectievelijk 7.700.
- De waarde van de niet-woningen halveert bijna in de nieuwe herindelingsvariant waardoor het aandeel van de waarde van de woningen in de totale waarde stijgt van 80% naar 83% en de waarde per inwoner daalt met € 16.000.
- De sociale structuur van de nieuwe herindelingsvariant is iets sterker.
- De centrumfunctie van de nieuwe herindelingsvariant is minder sterk.
- Oppervlakte en kernen nemen in beperkte mate af. De omgevingsadressendichtheid en leerlingen voortgezet onderwijs dalen significant

Mutatie algemene uitkering bij de nieuw te vormen gemeente, gegevens 2013 (x € 1.000)

Tabel.2.2.1

Nieuw te vormen gemeente	Optelsom algemene uitkering vòòr fusie	Algemene uitkering na fusie	Verschil absoluut	Verschil in % ten opzichte van algemene uitkering voor fusie	Verschil per inwoner (x € 1)
Franekeradeel-Het Bildt-Menameradiel	45.321	44.174	-1.147	-2,53%	-25

Uit de herindelingscan bleek dat de algemene uitkering van de nieuw te vormen gemeente € 2 miljoen lager was dan de optelsom van de algemene uitkering van de herindelingspartners. (- € 32,--per inwoner). Door het wegvallen van Harlingen is de algemene uitkering van de nieuwe herindelingsvariant € 1.147.000 lager dan de optelsom van de algemene uitkering van de herindelingspartners (- € 25 per inwoner).

Vergelijking formatieplaatsen en loonsom voor de huidige gemeenten en de nieuw te vormen gemeente, gegevens 2013

Tabel 2.2.2

Gemeenten/ fusiegemeente	Huidig gemiddelde aantal formatieplaatsen per 1.000 inwoners	Indicatief aantal formatieplaatsen conform vergelijkbare groottegroep	Sociale structuur - centrumfunctie	Indicatief aantal formatieplaatsen conform vergelijkbare sociale structuur-centrumfunctie	Huidige gemiddelde loonsom	Indicatieve gemiddelde loonsom conform de groottegroep
Franekeradeel	5,6	6,9	redelijk-redelijk	7,2	44.073	44.327
Het Bildt	5,9	6,6	redelijk-weinig	7,0	44.833	43.574
Menameradiel	5,0	6,6	goed-weinig	6,4	44.541	43.574
Franekeradeel-Het Bildt-Menameradiel	5,5	6,7	redelijk-weinig	6,8	44.399	46.000

In deze tabel wordt de gemiddelde formatieomvang per 1000 inwoners aangegeven uit een vergelijkbare groottegroep en met eenzelfde sociale structuur en centrumfuncties. In de herindelingscan is aangegeven dat de huidige formatie van de fusiepartners lager is dan bij gemeenten met deze kenmerken.

**Berekening tijdelijke verdeelmaatstaf herindeling bij herindeling per 1 januari 2014
(gegevens o.b.v. september 2013)**

Tabel 2.3

Fusiegemeente	Totale opbrengst tijdelijke verdeelmaatstaf herindeling	
	Absolute bedrag x € 1	Bedrag per inwoner x € 1
Franekeradeel-Het Bildt-Menameradiel	10.788.498	239

De nieuw te vormen gemeente komt in aanmerking voor een tijdelijke verdeelmaatstaf herindeling. Het bedrag wordt in 4 jaar uitbetaald met een betaalschema van 40-20-20-20. In de herindelingscan is de absolute bijdrage berekend op € 13 miljoen. De bijdrage wordt berekend op basis van het aantal gemeenten waarmee het totaal aantal gemeenten in Nederland daalt en het aantal inwoners. Door het wegvallen van Harlingen alsmede een aantal wijzigingen van de maatstaf herindeling, waaronder een stijging van de omvang van de maatstaf met 25%, wordt deze bijdrage voor de nieuwe herverdelingsvariant berekend op circa € 10,7 miljoen, oftewel een daling van € 2,3 miljoen. Een bedrag van circa € 719.000 per fusiegemeente (een kleine € 2,2 miljoen in totaal) zal tot uitkering komen in het jaar na vaststelling van het herindelingsadvies. De resterende € 8,6 miljoen zal worden uitgekeerd aan de nieuw te vormen gemeente in 4 jaar na de herindeling volgens het bekende betaalschema 40-20-20-20. Voor meer informatie omtrent de wijzigingen zie de mei- en septembercircularis 2013.

Harmonisatie-effect op de OZB-tarieven bij herindeling

Tabel 2.4.1

Gemeenten	Waarde woningen* (x € 1 miljoen)	Waarde niet-woningen* (x € 1 miljoen)	Waarde totaal (x € 1 miljoen)	OZB-tarief woningen eigenaar (% WOZ-waarde)	Mutatie OZB-tarief woningen	OZB-tarief niet-woningen gebruik en eigendom (% WOZ-waarde)	Mutatie OZB-tarief niet-woningen	Gemiddeld OZB-tarief woningen en niet-woningen (% WOZ-waarde)	Mutatie gem. OZB-tarief w.+n.
Franekeradeel	1.465	350	1.815	0,1341	4,5%	0,2846	6,6%	0,1372	5,0%
Het Bildt	666	142	808	0,1717	-18,4%	0,3363	-9,8%	0,1712	-15,8%
Menameradiel	985	144	1.129	0,1278	9,6%	0,3147	-3,6%	0,1355	6,3%
Franekeradeel-Het Bildt-Menameradiel	3.116	636	3.752	0,1401		0,3033		0,1441	

* gegevens algemene uitkering gemeentefonds

Bij een herindeling vindt harmonisatie van belastingtarieven plaats. In bovenstaande tabel worden de OZB-tarieven van de nieuw te vormen gemeente aangegeven. In de herindelingscan kwam tot uiting dat de OZB-tarieven bij de woningen in Harlingen stijgen en in het Bildt en Franekeradeel dalen en dat de situatie bij niet woningen omgekeerd is. Uit de vergelijking van tabel 2.4.1 met de vergelijkbare tabel uit de herindelingscan blijkt dat de waarde van de woningen van 2012 naar 2013 is gedaald en dat de tarieven zijn gestegen om tenminste een gelijkblijvende opbrengst te kunnen realiseren. Bij de harmonisatie van tarieven als gevolg van een eventuele herindeling zal er bij het Bildt een daling van OZB-tarieven van de woningen en niet-woningen plaatsvinden en zullen de OZB-tarieven in Franekeradeel en Menameradiel licht stijgen. Dit geldt niet voor de OZB-tarieven niet-woningen in Menameradiel die dalen.

Gemiddelde harmonisatie-effect op de woonlasten per woning (woonruimte) bij herindeling

Tabel 2.4.2.

Gemeenten	Reinigingsrecht* (1)	Mutatie Reinigingsrecht	Rioolrecht* (2)	Mutatie Rioolrecht	Gemiddelde OZB waarde per woning**	Mutatie Gemiddelde OZB waarde per woning	Gemiddelde OZB opbrengst woningen** (3)	Mutatie Gemiddelde OZB opbrengst woningen	Woonlasten meerpersoons huishouden (1+2+3)	Mutatie Woonlasten meerpersoons huishouden
Franekeradeel	229	9%	238	-3%	151.125	1%	203	5%	670	4%
Het Bildt	259	-3%	189	22%	139.888	9%	240	-11%	688	1%
Menameradiel	267	-6%	252	-9%	166.263	-8%	212	1%	731	-5%
Franekeradeel-Het Bildt-Menameradiel	250		230		152.902		214		695	

* Bron: Digitale COELO-atlas van de lokale lasten

** Berekend via OZB-waarde op basis van gemeentefonds en aantal woningen op basis van gegevens CBS

*** Uitgangspunt is gelijkblijvende opbrengsten OZB, riol en reiniging bij fusie

De woonlasten liggen in de nieuwe herindelingsvariant wat hoger dan de variant Noordwest-Fryslân. Dit wordt vooral veroorzaakt door het hogere rioolrecht en het hogere gemiddelde OZB-tarief. De lagere gemiddelde woningwaarde heeft een matigend effect op de woonlasten

Mutatie woonlasten voor eigenaren woning met een WOZ-waarde van € 153.000 (meerpersoonshuishouden)

Tabel 2.4.3

Gemeenten	Reinigings-recht	Riool-heffing	OZB bij WOZ-waarde € 153.000	Woonlasten meerpersoons-huishouden bij WOZ-waarde € 153.000	Mutatie woonlasten
Franekeadeel	229	238	205	673	3,3%
Het Bildt	259	189	263	711	-2,2%
Menameradiel	267	252	196	715	-2,8%
Franekeadeel-Het Bildt-Menameradiel	250	230	214	695	

In bovenstaande tabel is de waarde van de fictieve woning (= gemiddelde OZB-waarde van een woning in de nieuwe gemeente) teruggebracht van € 175.000 naar € 153.000. Uit de tabel blijkt dat een inwoner van Franekeadeel ongeveer € 22 meer gaat betalen en de inwoners van het Bildt € 16 en Menameradiel € 20 minder.

Mutatie bedrijfslasten bij eigenaren/gebruikers van een bedrijfspand met een WOZ-waarde van € 300.000

Tabel 2.4.4

Gemeenten	Reinigings-recht	Riool-heffing	OZB bij WOZ-waarde € 300.000	Bedrijfslasten bij WOZ-waarde € 300.000	Mutatie bedrijfslasten in %
Franekeadeel	229	238	854	1.321	5,2%
Het Bildt	259	189	1.009	1.457	-4,6%
Menameradiel	267	252	944	1.463	-5,0%
Franekeadeel-Het Bildt-Menameradiel	250	230	910	1.390	

In de begrotingsscan is aangegeven dat de eigenaar/gebruiker van een bedrijfspand met een WOZ-waarde van € 300.000,-- in Franekeadeel, het Bildt en Menameradiel respectievelijk € 143,--, 46,-- en € 5,-- meer gaan betalen en in Harlingen € 70,-- minder. In de nieuwe berekening zal een bedrijfspand in Franekeadeel € 69,-- hoger worden aangeslagen, een bedrijfspand in het Bildt € 67,-- en Menameradiel € 73,-- lager. In de nieuwe variant liggen de bedrijfslasten lager dan in de variant Noordwest Fryslân

gemeentelijke belastingen/heffingen per inwoner (x € 1) huidige gemeenten en de nieuw te vormen gemeente, gegevens 2013

Tabel 4.2.2

Gemeenten	Waarde w oningen (x € 1 miljoen)	Waarde niet-w oningen (x € 1 miljoen)	Waarde totaal (x € 1 miljoen)	Waardeverhouding w oningen / niet-w oningen	Aantal inwoners	Totaalw aarde per inw oner (x € 1)	OZB-tarief w oningen eigenaar (% WOZ-w aarde)	OZB-tarief niet-w oningen gebruik en eigendom (% WOZ-w aarde)	Gemiddeld OZB-tarief w oningen en niet-w oningen (% WOZ-w aarde)
Franekeradeel	1.465	350	1.815	0,81	20.512	88.469	0,1341	0,2846	0,1372
Het Bildt	666	142	808	0,82	10.798	74.816	0,1717	0,3363	0,1712
Menameradiel	985	144	1.129	0,87	13.773	81.996	0,1278	0,3147	0,1355
Franekeradeel-Het Bildt-Menameradiel	3.116	636	3.752	0,83	45.083	83.221	0,1401	0,3033	0,1441

* gegevens algemene uitkering gemeentefonds

Tabel 4.3.1.

	Franekeradeel per inwoner (x € 1)	Het Bildt per inwoner (x € 1)	Menameradiel per inwoner (x € 1)	Franekeradeel-Het Bildt-Menameradiel per inwoner (x € 1)
Secretarieleges	9	12	10	10
Leges bouwvergunningen	24	12	7	16
Hondenbelasting	0	0	0	0
Parkeerbelasting	26	0	0	12
Toeristenbelasting	0	0	0	0
Forensenbelasting	0	1	0	0
Baatbelasting	0	0	0	0
Precariobelasting	0	0	0	0
Reclamebelasting	5	0	0	2
Subtotaal overige heffingen	63	25	17	40
Reinigingsrechten/afvalstoffenheffing	95	97	99	97
Rioolrecht	102	82	97	95
Onroerendezaakbelastingen	140	153	120	137
Subtotaal belastingpakket	337	332	316	329
Totaal-generaal	400	357	333	369

De opbrengst per inwoner bij de overige heffingen is in de herindelingscens bij Harlingen bovengemiddeld door de parkeer- en precariobelasting. In de nieuwe herindelingsvariant daalt de opbrengst per inwoner op deze twee genoemde belastingen. De leges bouwvergunningen stijgen in de nieuwe herindelingsvariant daarentegen per inwoner ten opzicht van de herindelingscens door de toename van de opbrengst van deze heffing in Franekeradeel. De afwijking op de overige belastingen/heffingen zijn gering.

Tabel 4.3.2 Opbrengst OZB per inwoner: woningen en niet-woningen

Gemeenten	Waarde woningen * (x € 1 miljoen)	Waarde niet- woningen* (x € 1 miljoen)	Waarde totaal (x € 1 miljoen)	OZB-tarief woningen eigenaar (% WOZ-waarde)	OZB-tarief niet- woningen gebruik en eigendom (% WOZ- waarde)	OZB-opbrengst woningen per inwoner	OZB- opbrengst niet- woningen per inwoner	Totale OZB- opbrengst per inwoner
Franekeradeel	1.465	350	1.815	0,1341	0,2846	93	47	140
Het Bildt	666	142	808	0,1717	0,3363	108	45	153
Menameradiel	985	144	1.129	0,1278	0,3147	88	32	120
Noordwest-Fryslân	3.116	636	3.752	0,1401	0,3033	95	42	137

* gegevens algemene uitkering gemeentefonds

Om inzicht te geven in welk deel van de OZB-opbrengst per inwoner uit tabel 4.3.1 afkomstig is van de OZB voor de woningen en van de OZB voor de niet-woningen is tabel 4.3.2 samengesteld.

Samenvatting

De herindelingscan Noordwest-Fryslân 2012/2013 is niet geheel actueel opgeleverd maar geeft wel een reëel beeld. Enerzijds als gevolg van het wegvallen van de gemeente Harlingen en anderzijds door de korte tijd waarin de scan gerealiseerd moest worden. De provincie is gevraagd om i.s.m. met het ministerie de relevante tabellen in de scan te actualiseren. De jaarrekeningen van de betrokken gemeenten zijn in het jaar 2012 positief afgesloten. Ook kan worden geconstateerd dat de reservepositie aanzienlijk is verstevigd en er een lichte daling van de voorzieningen zichtbaar is. Doordat de gemeente Harlingen in de geactualiseerde tabellen is komen te vervallen kan in ieder geval worden geconcludeerd dat daar waar verschillen in tabellen konden worden waargenomen, deze in de geactualiseerde tabellen zijn afgevlakt ten opzicht van de herindelingscan. Voor de herindelingsgemeenten wordt de harmonisatieoperatie bij deze nieuw voorgestelde herindelingsvariant beperkter en zullen de veranderingen in de belastingtarieven voor de inwoners en bedrijven in het groeimodel geringer zijn. Het gevolg is dat de inwoners en de bedrijven de ophanden zijnde belastingharmonisatie door de herindeling minder zullen ervaren. Uit de tabellen is waarneembaar dat de sociale structuur van de nieuwe herindelingsvariant iets sterker is, terwijl de centrumfunctie afneemt. De omgevingsadressendichtheid en de leerlingen voor het voortgezet onderwijs dalen significant. Door het wegvallen van Harlingen daalt de algemene uitkering met € 25 per inwoner (was € 32,-per inwoner).

Opgemerkt moet worden dat in dit aangepaste beeld van een nieuw te vormen gemeenten in Noordwest-Fryslân geen rekening is gehouden met de beoogde toedeling van het gebied van het viertal dorpen Baaium, Spannum, Winsum en Wjelsryp vanuit de huidige gemeente Littenseradiel. De oorzaak hiervan is dat een splitsing van ene gemeente een financieel-technisch ingewikkeld proces betreft, in het bijzonder ook ten aanzien van het toerekenen van financiële (en geldelijk te waarderen) gegevens op dorpsniveau. Deze gegevens zijn ten behoeve van deze actualisatie niet beschikbaar. Aangenomen kan echter worden dat, gelet op de verhouding van dit gebied op het totaal van de nieuw te vormen gemeente, deze dorpen een relatief beperkt effect zullen hebben op het hierboven geschetste beeld.